

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO

w Zespole Szkół Nr 7 im. Szczepana Bońkowskiego

w Warszawie

*„Talent jest jak kawałek szlachetnego, ale surowego metalu:
dopiero pilna praca go obrobi i wartość mu wielką nada”.*

Stanisław Staszic

*Doradca zawodowy
Aleksandra Kijak*

Warszawa 2020

Spis treści

1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w Zespole Szkół Nr 7 im. Szczepana Bońkowskiego w Warszawie	3
2. Założenia i cele WSDZ.....	3
3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego.....	5
4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.....	6
5. Realizacja WSDZ.....	7
6. Funkcjonowanie WSDZ.....	8
6.1. Zadania szkolnego doradcy zawodowego.....	8
6.2. Nauczyciele realizujący zadania wynikające z WSDZ.....	10
6.3. Działania pracowników szkoły na rzecz uczniów i rodziców w ramach WSDZ.....	12
6.4. Formy, metody i techniki pracy doradczej.....	12
7. Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole.....	15
Dla indywidualnych odbiorców:.....	15
Dla szkoły:.....	16
Dla środowiska lokalnego:.....	16
Dla pracodawców:.....	16
8. Bloki tematyczne.....	17
9. WSDZ dla Zespołu Szkół Nr 7 im. Szczepana Bońkowskiego w Warszawie.....	25
10. Ewaluacja.....	28
Załączniki:.....	29
Przykładowy scenariusz zajęć.....	29
Publikacje:.....	31

1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w Zespole Szkół Nr 7 im. Szczepana Bońkowskiego w Warszawie.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu Szkoły. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele (Rada Pedagogiczna), instytucje lokalne i instytucje wspomagające proces doradczy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

2. Założenia i cele WSDZ.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- ✓ wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- ✓ na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- ✓ na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- ✓ szkoła ponadpodstawowa odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowej uczniów;
- ✓ pomocy i wsparcia udzielają specjaliści i nauczyciele;
- ✓ preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- ✓ działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- ✓ WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);

- ✓ WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele programu WSDZ:

Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych.

Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- ✓ poznają własne predyspozycje zawodowe – zainteresowania, uzdolnienia;
- ✓ rozwijają swoje umiejętności i kompetencje;
- ✓ rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- ✓ wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- ✓ potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- ✓ są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- ✓ są zmotywowani do pracy na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego;
- ✓ znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- ✓ posiadają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- ✓ znają system kształcenia oraz ofertę szkół wyższych;
- ✓ znają zasady rekrutacji i terminarz rekrutacyjny;
- ✓ wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- ✓ znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu i szkoły;
- ✓ znają źródła informacji edukacyjnej i zawodoznawczej;
- ✓ są otwarci i przygotowani na wyzwania współczesnego świata;
- ✓ znają trendy kierujące rynkiem pracy i przyczyny bezrobocia.

Nauczyciele:

- ✓ wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu w określaniu indywidualnych profili;
- ✓ potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- ✓ rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- ✓ wspierają decyzję zawodowo – edukacyjną swoich uczniów;
- ✓ realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową;
- ✓ wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- ✓ włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole;
- ✓ organizują wycieczki zgodne z zainteresowaniami zawodowymi uczniów.

Rodzice:

- ✓ znają problematykę rozwoju zawodowego dziecka;
- ✓ są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- ✓ znają czynniki ważne przy wyborze kierunku studiów i zawodu;
- ✓ znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół wyższych, zasady rekrutacji;
- ✓ wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- ✓ angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego.

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w następujących dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz. 2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) – dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2018.1675). Rozporządzenie określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. poz. 325). Rozporządzenie określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego oraz zadania doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Rozporządzenie określa zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu uzupełniają działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego oraz zadania doradcy zawodowego.
- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z sześciu głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej.
- Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat pracy z młodzieżą (2010/C 327/01) (Dz.U.U.E C z dnia 4 grudnia 2010 r.).

4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.

Poradnictwo zawodowe

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces. (Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy).

Orientacja zawodowa

Działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (K. Lelińska)

Doradztwo zawodowe

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska)

Doradca zawodowy

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym, w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów, oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności).

Informacja zawodowa

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji. (K. Lelińska)

Informacja edukacyjna

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem. (G. Sołtysińska)

5. Realizacja WSDZ

CXXV Liceum Ogólnokształcące im. Waldemara Milewicza oraz Technikum Nr 3 im. Ludwika Krzywickiego, posiada odpowiednie zasoby do realizacji wyznaczonych zadań w ramach WSDZ. W szkole funkcję doradcy zawodowego pełni pedagog szkolny. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem do udzielania porad i konsultacji indywidualnych oraz pomieszczeniami do prowadzenia warsztatów grupowych. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt audio-wizualny (np. komputery z dostępem do Internetu, tablice multimedialne, telewizory, rzutniki, tablice projekcyjne, odtwarzacze DVD). Ponadto pedagog dysponuje multimedialnymi programami do badania predyspozycji zawodowych uczniów, bazą danych o zawodach, rynku pracy, informatorami o szkołach wyższych, specjalistyczną literaturą, scenariuszami zajęć doradczych, broszurami, ulotkami, plakatami itp. W szkolnej bibliotece znajduje się Centrum Multimedialne, którego zasoby pozwalają na realizację wybranych założeń doradczych. Treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem działań WSDZ: na lekcjach w wyznaczonych klasach, na godzinach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w projektach, w Targach Edukacyjnych Perspektywy, spotkaniach z przedstawicielami szkół wyższych, giełdzie szkół i tematycznych wycieczkach szkolnych. Wyznaczone klasy mają stałe spotkania z doradcą zawodowym, wg ramowego planu nauczania.

6. Funkcjonowanie WSDZ

Za realizację WSDZ odpowiada Dyrektor szkoły, pedagog, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Poradnictwo zawodowe to system działań oparty na współpracy wielu podmiotów, dlatego też rodzice uczniów powinni być włączeni w proces doradczy, bo od nich zależy czy decyzje młodych ludzi wypracowane na zajęciach szkolnych zostaną potwierdzone w domu. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli, pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji, w obszarze przedsiębiorczości, wychowania, doradztwa i orientacji zawodowej.

6.1. Zadania szkolnego doradcy zawodowego.

- ✓ Szkolny doradca zawodowy systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie poszczególnych uczniów oraz rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe;
- ✓ pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- ✓ udziela uczniom indywidualnych porad zawodowych;
- ✓ pomaga w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających określone ograniczenia psychofizyczne i wskazanie odpowiedniego dla nich rodzaju zatrudnienia, udziela im informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania zawodu;
- ✓ gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- ✓ organizuje/prowadzi zajęcia klasowe przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- ✓ organizuje/prowadzi zajęcia grupowe (warsztaty) umożliwiające nabycie przez uczniów odpowiednich umiejętności poszukiwania, uzyskiwania i utrzymania pracy;
- ✓ współpracuje z innymi nauczycielami (Radą Pedagogiczną) w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie orientacji zawodowej;
- ✓ współpracuje z rodzicami, udziela informacji na temat aktualnej oferty edukacyjnej szkół wyższych, o zawodach oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- ✓ opracowuje i aktualizuje informacje o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz potrzebach rynku pracy;
- ✓ upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości pozyskiwania informacji o zawodach, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych, sytuacji na rynku pracy lokalnym, krajowym i w UE;
- ✓ prowadzi odpowiednią dokumentację udzielanych porad, sporządza sprawozdania z prowadzonej działalności;
- ✓ kieruje, w sprawach trudnych, do specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, lekarza medycyny pracy;
- ✓ wzbogaca własny warsztat pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnia je osobom zainteresowanym;

- ✓ współpracuje z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi WSDZ m.in: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, MC Informacji Zawodowej OHP;
- ✓ systematycznie podnosi własne kwalifikacje.

6.2. Nauczyciele realizujący zadania wynikające z WSDZ.

Realizacja zadań wynikających z WSDZ obejmuje ogół działań zaangażowanych podmiotów: specjalistów, wychowawców, nauczycieli, uczniów, rodziców i instytucji zewnętrznych. Wspólnie i systematycznie działający nauczyciele, zmotywowani uczniowie, zaangażowani rodzice spowodują, że profesjonalna pomoc doradcza trafi do każdego indywidualnego odbiorcy, który potrzebuje wsparcia, pomocy i informacji. Zakres działań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w Zespole Szkół Nr 7.

Pedagog szkolny – pedagogizacja rodziców (indywidualnie lub grupowo) w razie potrzeby na zebraniach z rodzicami przy udziale wychowawców, kierowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym do innych specjalistów lub do placówek przysposabiających do zawodu.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych (zawodoznawczych) wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego.

Nauczyciele biblioteki gromadzą prenumerowane czasopisma i literaturę z zakresu psychologii, prawa pracy i doradztwa zawodowego, udostępniają informatory i ulotki o szkołach, wskazują źródła informacji.

Nauczyciele informatyki w ramach własnego przedmiotu prowadzą naukę poszukiwania informacji (np. dotyczących zatrudnienia), wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem.

Nauczyciele wiedzy o społeczeństwie omawiają treści dotyczące pracy i przedsiębiorczości (cechy przedsiębiorcy), potrzeby człowieka i sposoby ich zaspokojenia, życiorys i list motywacyjny, przyczyny bezrobocia, prowadzą warsztaty: „Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej”, „Negocjacje w praktyce”, „Własna firma, ale jaka?”, „Formy pracy przedsiębiorstw w Polsce i UE”, „Dlaczego warto być zatrudnionym na umowę o pracę”.

Nauczyciele języka polskiego nadzorują uczniów biorących udział w konkursach literackich o tematyce zawodowej. W klasach maturalnych pisanie życiorysu (tworzenie współczesnego życiorysu niewspółczesnego bohatera), autoprezentacja.

Nauczyciele języków obcych prezentują uczniom filmy o zawodach w języku angielskim, niemieckim, hiszpańskim, rosyjskim. Uczą pisania listu motywacyjnego i CV, korespondencji zawodowej, savoir vivre (elementy związane z nauką języka). Uczą podstawowych zwrotów z języka obcego zawodowego związanego z rynkiem pracy, równouprawnieniem, zatrudnianiem osób niepełnosprawnych oraz jak przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną.

W klasach wojskowych: regulamin sił zbrojnych, musztra i ceremoniał wojskowy, elementy szkolenia wojskowego (na obozach integracyjnych, spadochronowych i szkolenia poligonowego), podstawy wojskowości, samoobrona.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych omawiają treści dotyczące pracy i przedsiębiorczości (cechy przedsiębiorcy – człowiek istota przedsiębiorcza), prezentują wymagania rynku pracy, opisują kroki zmierzające do podjęcia działalności gospodarczej, wprowadzają ucznia w lokalny rynek pracy i jego wymagania, prezentują przyczyny bezrobocia, prawo pracy. Uczą autoprezentacji (jak dobrze wypaść na rozmowie kwalifikacyjnej). Ponadto realizowane są zagadnienia z etyki zawodu, które obejmują: zasady przestrzegania przepisów prawa i na bieżąco analizowanie zmian; prawidłowości wypełniania dokumentów i ich zasad przechowywania; prawidłowego ustalania zobowiązań podatkowych; terminowej płatności tych zobowiązań; zasad sporządzania sprawozdań finansowych i ich analiza.

Uczniowie biorą udział w targach turystycznych w celu poznania branży i uczenia się prowadzenia rozmów handlowych. Omawiane są sylwetki zawodowe np. pracownika biura, rezydenta, przewodnika. Uczniowie korzystają na lekcji z oryginalnych czasopism branżowych, dostępnych tylko dla biur podróży – w których jest omawiana możliwość pracy w zawodzie.

Od 2020 roku w technikum zostanie zrealizowany autorski projekt nauczyciela przedmiotów turystycznych „Work Skills”, mający na celu przygotowanie uczniów do efektywnego szukania pracy w branży oraz uwypuklenia kompetencji ucznia, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Nauczyciel etyki przedstawia znaczenie pracy w życiu człowieka, wartość pracy, etykę zawodową.

Nauczyciele biologii omawiając stan zdrowia i choroby człowieka nawiązują do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym.

6.3. Działania pracowników szkoły na rzecz uczniów i rodziców w ramach WSDZ.

Pracownicy szkoły odpowiednio do swoich kwalifikacji i wiedzy z orientacji zawodowej – prowadzą lekcje, warsztaty, spotkania indywidualne, wskazują uczniom możliwości praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy oraz uświadamiają wagę poszczególnych przedmiotów w kształtowaniu kariery zawodowej. Wykorzystują wiedzę na temat ucznia, pomagają w określaniu indywidualnych profili, rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową. Wszelkie działania pracowników szkoły mają na celu przygotowanie uczniów do samodzielności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (np. egzaminy, podejmowanie decyzji), łatwej adaptacji do nowych warunków w środowisku szkolnym i zawodowym. Działania na rzecz rodziców obejmują w szczególności: przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach, prezentację założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów, zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych przez ich dzieci. Specjaliści prowadzą indywidualną pracę z rodzicami uczniów mającymi problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, rodzinne. Współdziałanie pracowników szkoły w ramach WSDZ umożliwia utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły, umożliwia identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

6.4. Formy, metody i techniki pracy doradczej.

Formy pracy adresowane do uczniów:

- ✓ Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).

- ✓ Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- ✓ Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, rozwijające umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami, radzenie sobie ze stresem.
- ✓ Zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), jak zostać przedsiębiorcą.
- ✓ Udostępnianie informacji o zawodach, o szkołach wyższych, o rynku pracy (lokalnym, krajowym, w UE), o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, obowiązującym prawie pracy.
- ✓ Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- ✓ Organizowanie dni otwartych szkoły (prezentacja i promocja oferty edukacyjnej).
- ✓ Działanie uczniowskiego wolontariatu.
- ✓ Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- ✓ Udzielanie indywidualnych porad uczniom niezdecydowanym w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia, mającymi problemy zdrowotne lub osobiste, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- ✓ Pomoc w planowaniu kariery oraz tworzeniu Indywidualnego Planu Działania (IPD), konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów.
- ✓ Organizowanie wycieczek (np. targi edukacyjne), wyjazdów integracyjnych, wymiany zagranicznej ze szkołami np. w Hiszpanii, Niemczech, Izraelu, Francji.

Formy adresowane do rodziców:

- ✓ Tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły.
- ✓ Organizowanie dni otwartych (oferta edukacyjna placówki i jej promocja).
- ✓ Prezentacja założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- ✓ Wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji ich dzieci (np. warsztaty, mediacje, prelekcje).
- ✓ Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów w proces doradczy szkoły.

- ✓ Udostępnianie informacji edukacyjnych (o szkołach wyższych, rekrutacji, wymaganych dokumentach, planach rekrutacyjnych i informacji zawodowych (o zawodach przyszłości, o rynku pracy, o możliwościach zatrudnienia).
- ✓ Gromadzenie i aktualizacja informacji na stronie internetowej Szkoły oraz w gablocie „poradnictwo zawodowe” (I piętro, koło gabinetu pedagoga szkolnego).

Formy adresowane do nauczycieli (Rady Pedagogicznej):

- ✓ Szkolenia służące promowaniu znaczenia działań z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej w szkolnictwie.
- ✓ Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.
- ✓ Śledzenie losów edukacyjnych i zawodowych absolwentów.
- ✓ Organizowanie dni otwartych szkoły (oferta edukacyjna placówki i jej promocja).
- ✓ Wymiana doświadczeń, z innymi nauczycielami w kraju i zagranicą (Hiszpania, Niemcy, Izrael, Francja).
- ✓ Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu:

- ✓ Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców (praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia).
- ✓ Współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy, z Powiatowym Urzędem Pracy.
- ✓ Współpraca z instytucjami wspierającymi pracę doradczą szkoły jak KOWEZiU, MC OHP, uczelniami wyższymi.
- ✓ Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- ✓ Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.
- ✓ Metoda zapisowa – drzewko decyzyjne, mapy myślowe.
- ✓ Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- ✓ Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- ✓ Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne do planowania kariery, prezentacje multimedialne.
- ✓ Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

- ✓ Warsztaty zawodoznawcze. Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, checklisty, wywiady, gry i zabawy.

Techniki w pracy doradczej:

- ✓ Kwestionariusze, checklista;
- ✓ Wywiady;
- ✓ Portfolio i analizę dokumentów;
- ✓ Techniki projekcyjne;
- ✓ Techniki plastyczne;
- ✓ Analizy przypadków;
- ✓ Gry i zabawy;
- ✓ Techniki oparte na q-sorcie;
- ✓ Techniki wzmacniające krytyczne myślenie i oraz myślenie strategiczne (np. analizę SWOT).

7. Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole.

Dla indywidualnych odbiorców:

- ✓ Dostęp do aktualnej i rzetelnej informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- ✓ Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- ✓ Świadome, samodzielne, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- ✓ Umiejętność szukania pracy, tworzenia dokumentów aplikacyjnych i prezentowania się pracodawcy.
- ✓ Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- ✓ Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- ✓ Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- ✓ Wyrównywanie szans na rynku pracy.

Dla szkoły:

- ✓ Świadomi siebie uczniowie, mają większą motywację do pracy (przyczyni się to do lepszych wyników nauczania i egzaminu maturalnego).
- ✓ Zmniejszenie wskaźnika drugoroczności.
- ✓ Realizacja przepisów prawa oświatowego – przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Dla środowiska lokalnego:

- ✓ Lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy, zwiększenie samozatrudnienia.
- ✓ Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.
- ✓ Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- ✓ Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych.
- ✓ Lepsze, dynamiczne i elastyczne, dopasowanie ludzi do zawodów – co zapewni niższe koszty społeczne.
- ✓ Większa efektywność pracowników.
- ✓ Lepsza profilaktyka – uniknięcie części chorób zawodowych.
- ✓ Aktywizacja młodzieży zagrożonej społecznie, eliminacja biernych postaw, mniejsza ilość bezrobotnych „z wyboru”.

Dla pracodawców:

- ✓ Pracownicy o wyższych kompetencjach osobistych, umiejący pracować w grupie, kreujący postawy aktywne, radzący sobie w sytuacjach trudnych i stresowych.
- ✓ Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów, świadomych oczekiwań rynku pracy.
- ✓ Nawiązanie dialogu pomiędzy szkołami, pracodawcami a władzami samorządowymi w celu zwiększenia miejsc pracy dla absolwentów.

8. Bloki tematyczne.

Zagadnienie	Cele	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Uczeń poznaje siebie (zainteresowania, predyspozycje, mocne strony, cechy charakteru, temperament, wartości, samoocena).				
<i>Poznaję siebie: Ja w grupie.</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Dostrzega jaką rolę w grupie najczęściej odgrywa; ✚ Wie co ma wpływ na podejmowanie konkretnych ról grupowych; ✚ Rozumie dlaczego nie warto odgrywać nie swoich ról; ✚ Zna cechy grupowego podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów; ✚ Omawia plusy i minusy podejmowania decyzji grupowych. 	Warsztaty w ramach wyjazdu integracyjnego dla pierwszoklasistów.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pedagog; ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Poznaję siebie: Ja w nowych sytuacjach.</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Omawia, co składa się na efekt pierwszego wrażenia; ✚ Wyjaśnia związki między pierwszym wrażeniem a zachowaniem innych oraz nawiązaniem dobrych relacji interpersonalnych; ✚ Ma świadomość wartości samoobserwacji i refleksji nad sobą; ✚ Wie, czym jest stres, jakie są jego źródła i jak wpływa na człowieka; ✚ Zna wybrane techniki radzenia sobie ze stresem. 	Warsztaty z psychologiem.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pedagog; ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Wyznaczanie celów</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma poczucie wpływu na swoją przyszłość; ✚ Dostrzega korzyści 	Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Doradca zawodowy, ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła

	<p>wynikające z wyznaczania celów;</p> <ul style="list-style-type: none"> + Zna zasady skutecznego wyznaczania celów; + Stosuje model SMART do analizy jakości celów; + Wyznacza cele związane z dalszą edukacją i wyborem zawodu. 			
<i>Moja droga do osiągnięcia celów</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Dostrzega związek między znajomością stylu i strategii uczenia się a efektywnością nauki; + Identyfikuje preferowany przez siebie styl uczenia się; + Wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce; + Rozpoznaje czynniki blokujące uczenie się i podejmuje próby ich eliminowania; + Zna i stosuje w praktyce różnorodne strategie uczenia się. 	Warsztaty z elementami miniwykładów. Prowadzenie lekcji przedmiotowych z uwzględnieniem wszystkich stylów uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pedagog; ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Jak podejmować decyzje?</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Podejmując decyzje uwzględnia różne czynniki; + Dostrzega wpływ innych osób na podejmowanie decyzji; + Stosuje różnorodne metody podejmowania decyzji. 	Zajęcia w ramach o społeczeństwie lub podstaw przedsiębiorczości.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pedagog; ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Wymagania rynku pracy a moja decyzja o dalszej edukacji.</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Dostrzega konieczność poznania sytuacji na rynku pracy w aspekcie realizowanego kierunku kształcenia i kierunków pokrewnych (kierunków rozwoju, 	Zajęcia w ramach godziny wychowawczej. W ramach informatyki tworzenie bazy użytecznych źródeł informacji o rynku pracy i zawodach.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pedagog; ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła

	<p>pożądanych od pracowników kwalifikacji, umiejętności);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna źródła informacji na rynku pracy i poszczególnych zawodów. 			
Zagadnienie	Cele	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Planowanie kariery				
<i>Możliwości dalszego kształcenia.</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna możliwe ścieżki kształcenia po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej; ✚ Wskazuje związek między wiedzą a umiejętnościami, wynikami matury a możliwościami dalszego kształcenia; ✚ Wymienia kolejne oraz alternatywne kroki zmierzające do zdobycia wykształcenia i zawodu; ✚ Omawia możliwości uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym. 	Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Doradca zawodowy; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Wolontariat – ważne doświadczenie</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna przepisy związane z podejmowaniem pracy na zasadzie wolontariatu; ✚ Dostrzega wartość pracy wolontariackiej dla siebie i innych; ✚ Szuka informacji o ofertach pracy 	<p>W ramach informatyki tworzenie internetowej bazy instytucji, organizacji, firm zatrudniających wolontariuszy.</p> <p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Doradca zawodowy; ✓ Pedagog; ✓ Opiekunowie wolontariatu; ✓ Nauczyciel informatyki. 	Praca ciągła

	dla wolontariuszy na terenie UE.			
<i>Lokalny rynek pracy</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wie, gdzie uzyskać informacji nt. lokalnego rynku pracy; ✚ Zna kierunki rozwoju lokalnego rynku pracy i związane z tym zapotrzebowanie na konkretne zawody; ✚ Wiąże dostosowane do potrzeb rynku pracy wybór zawodu z szansą na znalezienie zatrudnienia. 	Spotkanie z pracownikiem urzędu pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychowawcy klas; ✓ Nauczyciele przedmiotów zawodowych. 	Praca ciągła
<i>Zawody przyszłości</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wymienia zawody przyszłości; ✚ Określa umiejętności i predyspozycje konieczne do wykonywania takiego zawodu; ✚ Dostrzega korzyści i zagrożenia związane z jego wykonywaniem; ✚ Omawia ścieżki edukacji zmierzające do zdobycia takiego zawodu. 	Wizyta w parku naukowo-technologicznym lub inkubatorze przedsiębiorczości (w ramach wycieczki przedmiotowej).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychowawcy klas; ✓ Nauczyciele przedmiotów zawodowych. 	Praca ciągła
<i>Unijny rynek pracy</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna przepisy związane z poszukiwaniem i podejmowaniem pracy na terenie UE; ✚ Dostrzega korzyści, zalety i wady pracy poza krajem; ✚ Dostrzega 	Spotkanie z pracownikiem urzędu pracy, pracownikiem pośrednictwa pracy oferującego pracę na terenie UE.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Doradca zawodowy; ✓ Pedagog; ✓ Wychowawcy klas; ✓ Pracownicy OHP. 	Praca ciągła

	niebezpieczeństwa związane z poszukiwaniem i podejmowaniem pracy za granicą i zna sposoby ich zminimalizowania.			
<i>Oferta szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna ofertę szkół policealnych, pomaturalnych i wyższych w regionie; ✚ Zna ofertę szkół spoza regionu kształcących w niedostępnych na terenie regionu kierunkach; ✚ Poszukuje informacji na temat poziomu kształcenia, szans znalezienia zatrudnienia po ukończeniu danej szkoły. 	Udział w dniach otwartych na uczelniach i w szkołach wyższych.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Doradca zawodowy; ✓ Pedagog; ✓ Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
Zagadnienie	Cele	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Informacja edukacyjna i zawodowa (konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów – decyzje).				
<i>Oferta szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna ofertę szkół policealnych, pomaturalnych, wyższych. 	Udział w Salonie Maturzystów Perspektywy, Informatory. Gablota.	<ul style="list-style-type: none"> • doradca zawodowy, • pedagog 	Praca ciągła
<i>Będę dobrym pracownikiem</i>	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wymienia cechy uniwersalne, pożądane u każdego pracownika; ✚ Wyjaśnia, dlaczego u pracowników różnych zawodów i na różnych stanowiskach pożądane są różne cechy osobowościowe i umiejętności 	Spotkanie z pracownikiem firmy rekrutacyjnej lub osobą pracującą w dziale HR.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy klas 	Praca ciągła

	<p>interpersonalne;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wskazuje związek między byciem dobrym pracownikiem a odniesieniem sukcesu zawodowego. 			
<i>Poszukuję pracy</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna źródła informacji o ofertach pracy; ✚ Omawia i potrafi zastosować w praktyce samodzielne metody poszukiwania pracy; ✚ Wymienia organizacje, instytucje, firmy wspierające poszukujących pracy, pomagające ją znaleźć; ✚ Analizuje ogłoszenia z ofertami pracy 	<p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej. Spotkanie z pracownikiem firmy rekrutacyjnej lub urzędu pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doradca zawodowy; • Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Składam dokumenty aplikacyjne</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Pisze CV i list motywacyjny w języku polskim i przynajmniej jednym obcym. 	<p>Zajęcia w ramach języka polskiego, języka obcego. Ocena stworzonych dokumentów przez doradcę zawodowego lub pracownika firmy rekrutacyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel języka polskiego; • Nauczyciel języka obcego; • Doradca zawodowy. 	Praca ciągła
<i>Sztuka prezentacji – rozmowa kwalifikacyjna</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Potrafi się przygotować do rozmowy kwalifikacyjnej; ✚ Zwraca uwagę zarówno na treść jak i na formę wypowiedzi. 	<p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doradca zawodowy; • Wychowawcy klas. 	Praca ciągła
<i>Elastyczność na rynku pracy</i>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma świadomość konieczności poszerzania swoich umiejętności 	<p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej. Prezentacja multimedialna o ludziach, którzy wielokrotnie w swoim życiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doradca zawodowy; • Wychowawcy klas. 	Praca ciągła

	<p>i kwalifikacji, gotowości do zmiany miejsca zamieszkania, zawodu;</p> <p>✚ Dostrzega możliwości poszerzenia lub zmiany kwalifikacji, nabycia nowych umiejętności w kontekście dokonanego już wyboru dalszej ścieżki edukacji.</p>	<p>zmieniali zawody, np. z powodu zdrowia, zakończenia kariery itp.</p>		
<p><i>Funkcjonowanie rynku pracy. Bezrobocie</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>✚ Wymienia i charakteryzuje czynniki wpływające na funkcjonowanie rynku pracy;</p> <p>✚ Omawia przyczyny i rodzaje bezrobocia;</p> <p>✚ Zna instytucje i organizacje pomagające wyjść z bezrobocia.</p>	<p>Zajęcia w ramach godziny wychowawczej i informatyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doradca zawodowy; • Wychowawcy klas; • Nauczyciel informatyki. 	<p>Praca ciągła</p>

Indywidualna praca z uczniem

- ✓ Praca z uczniami mającymi problemy z decyzją o dalszej ścieżce edukacyjnej;
- ✓ Diagnoza zdolności i predyspozycji;
- ✓ Pomoc w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej, wyborze zawodu.

Praca z rodzicami

- ✓ Prezentacja planu pracy z uczniem w ramach WSDZ.
- ✓ Organizacja warsztatów i szkoleń na zapotrzebowanie rodziców.
- ✓ Indywidualna praca z rodzicami uczniów.
- ✓ Udział rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów w spotkaniach z uczniami.
- ✓ Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.

- ✓ Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego. Wspieranie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.

9. WSDZ dla Zespołu Szkół Nr 7 im. Szczepana Bońkowskiego w Warszawie.

Lp.	ZADANIA GŁÓWNE	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	ŚRODKI REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE		
1	POBUDZANIE UCZNIĄ DO DOKONANIA AUTOANALIZY	Ocenianie własnych zdolności i możliwości	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze; - udział w badaniu służącym diagnozie i autodiagnozie zainteresowań zawodowych; - wychowanie do życia w rodzinie; Przedmioty związane z przedsiębiorczością.	- pogadanki, - kwestionariusze, - wykłady.			
		Tworzenie systemu wartości realizowanych w poszczególnych sferach życia	Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- pogadanki, - kwestionariusze.			
			- przygotowanie do życia w rodzinie,	- pogadanki, - kwestionariusze, - wykłady.			
			- przedmioty związane z przedsiębiorczością, - przedmioty zawodowe.	- pogadanki, - kwestionariusze. - pogadanki, - kwestionariusze.			
		Określenie zainteresowań i kierunków aktywności	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- pogadanki, - kwestionariusze.			
			- przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- pogadanki, - kwestionariusze.			
		Rozpoznawanie ról społecznych i modeli życia	Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- pogadanki, - kwestionariusze.			
			- wychowanie do życia w rodzinie.	- pogadanki, - kwestionariusze.			
		2	POGŁĘBIANIE WIEDZY O ZAWODACH I WYMAGANIACH ZWIĄZANYCH Z ICH WYBOREM	Poznanie wymagań świata pracy	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- pogadanki, - ćwiczenia.	
					- wychowawcze,	- pogadanki, - ćwiczenia.	
- przedmioty zawodowe.	- pogadanki, - ćwiczenia.						
Poznanie grup zawodów	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością, - wychowawcze,			- wycieczka. - pogadanki.			
	- języka polskiego,			- wywiady z przedstawicielami różnych zawodów.			
	- przedmioty zawodowe,			- pogadanki.			
	- spotkania z rodzicami i absolwentami szkoły,			- rozmowy, dyskusje.			
	- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,			- zajęcia zleczone (zewnątrzne).			
	- samokształcenie,			- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - katalogi zawodów, prasa.			
	- gazetka szkolna.			- artykuły, - zdjęcia, informacje.			
3	WYZWAŁANIE AKTYWNOŚCI DO PLANOWANIA WŁASNEJ KARIERY	Nauka umiejętności wyznaczania celów zawodowych	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- pogadanki, kwestionariusze, - ćwiczenia aktywizujące.			
			- przedmiotów zawodowych.	- pogadanki, kwestionariusze, - ćwiczenia aktywizujące.			
		Przygotowanie planów dotyczących życia zawodowego	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- pogadanki, kwestionariusze, - ćwiczenia aktywizujące.			
			- rozmowy z rodzicami.	- pogadanki.			

4	PRZYGOTOWYWANIE DO PODEJMOWANIA KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO	Planowanie ścieżek edukacyjnych	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące.			
			- wychowawcze,	- pogadanki.			
			- samokształcenie.	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - katalogi zawodów, prasa.			
		Zapoznanie z ofertami edukacyjnymi szkół policealnych i wyższych	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- materiały reklamowe szkół.			
			- targi edukacyjne,	- materiały reklamowe szkół, - strony internetowe szkół, - rozmowy indywidualne podczas targów.			
			- spotkania ze studentami,	- pogadanki.			
		Poznanie zasad rekrutacji do szkół policealnych i wyższych	- samokształcenie.	- materiały reklamowe szkół, - strony internetowe szkół, - rozmowy indywidualne podczas targów.			
			Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - wychowawcze,	- strony internetowe szkół, - czasopisma młodzieżowe, - informatory.			
			- samokształcenie.	- strony internetowe szkół, - czasopisma młodzieżowe, - informatory.			
		5	PRZYGOTOWYWANIE DO WEJŚCIA NA RYNEK PRACY	Poznanie praw i obowiązków absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki.	
					- wychowawcze,	- portfolio doradcy zawodowego.	
					- samokształcenie,	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne.	
Poznanie aktywnych metod poszukiwania pracy	- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.			- zajęcia zleczone (zewnątrzne).			
	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,			- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki, - zasoby multimedialne, - ćwiczenia aktywizujące.			
	- wychowawcze,			- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki.			
Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, itp., samokształcenie.			- zajęcia zleczone (zewnątrzne).			
	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,			- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki, - wykłady, - ćwiczenia aktywizujące, - zasoby multimedialne.			
	- wychowawcze,			- pogadanki.			
	- języka polskiego,			- portfolio doradcy zawodowego.			
Przygotowywanie do rozmowy kwalifikacyjnej	- samokształcenie,			- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne.			
	- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.			- zajęcia zleczone (zewnątrzne).			
	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- portfolio doradcy zawodowego, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące, - zasoby multimedialne.					

			- wychowawcze,	- pogadanki.			
			- języka polskiego,	- ćwiczenia aktywizujące.			
			- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,	- zajęcia zlecone (zewnątrzne).			
			- samokształcenie.	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - prasa.			
		Poznanie zasad prawidłowego zawierania umów o pracę	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- portfolio doradcy zawodowego, - wykłady, pogadanki, - zasoby multimedialne.			
			- samokształcenie.	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - prasa.			
		Rozpoznawanie możliwości samozatrudnienia i zatrudnienia za granicą.	Poradnia PPP OHP Godziny lekcyjne: - przedmioty związane z przedsiębiorczością,	- portfolio doradcy zawodowego, - wykłady, pogadanki, - zasoby multimedialne, - prasa.			
			- samokształcenie,	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - prasa.			
			- przedmioty zawodowe,	- portfolio doradcy zawodowego, - wykłady, pogadanki, - zasoby multimedialne, - prasa.			
			- zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.	- zajęcia zlecone (zewnątrzne).			
		6	Tworzenie zasobów informacyjnych, dydaktycznych i metodycznych z zakresu	Gromadzenie materiałów, filmów, programów multimedialnych, poradników metodycznych, prenumerata czasopism	„Szkolny Punkt Doradztwa Zawodowego” (czytelnia szkolna).	- portfolio doradcy zawodowego, - zasoby multimedialne, - wydawnictwa z zakresu doradztwa zawodowego, - prasa, - perspektywy.	
		7	Wdrażanie różnych form pracy z uczniem	Stosownie poradnictwa grupowego	- zajęcia zewnętrzne w OHP,	- pogadanki, - kwestionariusze, - ćwiczenia aktywizujące.	
Wdrażanie poradnictwa indywidualnego	- współpraca z placówkami oświatowymi zatrudniającymi doradcę zawodowego. - wizyty w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,			- zajęcia zlecone (zewnątrzne). - rozmowy indywidualne.			
Stosowanie aktywnego przepływu	- ścienna tablica informacyjna,		- prace graficzne, - wystawy.				
	- okolicznościowe plakaty, - ogólnoskolne konkursy z zakresu przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, - aktualizacja i popularyzacja szkolnej strony www.		- prace graficzne. - metody aktywizujące.				
8	Popularyzowanie tematyki doradztwa zawodowego	Uczestniczenie w targach edukacyjnych	Zgodnie z harmonogramem targów.	- rozmowy indywidualne, - ulotki, informatory.			
		Współpracowanie z instytucjami	Zgodnie z harmonogramem praktyk zawodowych.	- praktyki zawodowe.			
		Współpracowanie z rodzicami	Zebranie z rodzicami oraz uczniami, godziny lekcyjne, wychowawcze.	- pogadanki.			
		Współpracowanie z lokalnymi przedstawicielami rynku pracy	Godziny lekcyjne: - podstawy przedsiębiorczości, przedmioty zawodowe, praktyki zawodowe, zajęcia praktyczne.	- pogadanki, - korespondencja, - współpraca.			

10. Ewaluacja.

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie CXXV Liceum Ogólnokształcącego im. Waldemara Milewicza i Technikum nr 3 im. Ludwika Krzywickiego były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów oraz ich rodziców.

Ewaluacja działań WSDZ dokonywana będzie na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej, informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań. Doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Załączniki:

Przykładowy scenariusz zajęć.

1. MĄDRZE ZAPLANUJ SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ!

Cykl zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

zajęcia – POZNANIE SIEBIE: „MOJE IMIĘ”

Klasa: I

Czas trwania zajęć: 45 min

Cel ogólny zajęć:

- pobudzenie uczniów do refleksji na temat własnej osoby;
- rozwijanie umiejętności odkrywania i opisywania własnych zainteresowań, cech charakteru;
- integracja klasy.

Cele szczegółowe:

Uczeń potrafi:

- określić swoje zainteresowania;
- zaprezentować informacje dotyczące własnych cech charakteru na forum klasy.

Metody pracy:

- mini – wykład;
- prezentacja;
- dyskusja;
- praca w grupach.

Formy pracy:

indywidualna;

grupowa.

Środki dydaktyczne:

prezentacja multimedialna;

projektor;

kartki A4;

kredki, mazaki dla każdego z uczniów.

Lp.	Etapy lekcji	Czynności nauczyciela	Przewidywane czynności ucznia	Czas
1.	Wprowadzenie do tematu znaczenia imion.	Nauczyciel rozpoczyna zajęcia przekazując informacje nt. nadawania imion, np.: „ <i>czy wiedzieliście, że nasi prapradziadkowie przypisywali imionom funkcje magiczne? Nie były one nadawane na stałe i zmieniały się z biegiem lat, w zależności od zmian zachodzących w życiu danej osoby. W zwyczaju było nadawanie wnukom imion dziadków czy krewnych, którzy zasłużyli się dla rodziny. Wierzono że imiona determinują konkretne cechy, których życzyło się dziecku. Czy znasz znaczenie, pochodzenie swojego imienia?</i> ”	Uczniowie opowiadają o swoich imionach.	10 min
2.	Rozwinięcie tematu – ćwiczenie.	Nauczyciel proponuje uczniom rozwiązanie ćwiczenie: „ <i>Narysuj swoje imię</i> ”. Prezentacja prac uczniów – czy jakies prace są do siebie podobne? Czy osoby o tych samych imionach mają takie same, czy różne zainteresowania? Jak wasze imiona będą wyglądały gdy będziecie dorośli?	Uczniowie przedstawiają swoje imiona w formie graficznej. Uczniowie zastanawiają się nad pytaniami nauczyciela, rozważają jakie będą mieli zainteresowania, jakie będą wykonywali zawody w przyszłości.	15 min 15 min
3.	Zakończenie – podsumowanie zajęć.	Nauczyciel podsumowuje zajęcia.	Uczniowie umieją opisać swoje, zainteresowania, cechy charakteru.	5 min

Publikacje:

„Od aktora do autora” Wspieranie młodzieży w konstruowaniu własnej kariery, Joanna Minta; Warszawa 2012

Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych –MŁOKOZZ, Warszawa 2011

Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, A. Paszkowska – Rogacz, M. Tarkowska, Warszawa 2004

Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych, A. Paszkowska – Rogacz, Warszawa 2003

Materiały do bezpłatnego pobrania:

- ✓ (www.progra.pl).
- ✓ Scenariusze zajęć: *Świat zawodów bez tajemnic, Poznaję siebie – moje zdolności i zainteresowania, Co dalej? Planuję swoją karierę edukacyjno-zawodową.*
- ✓ Biuro Edukacji m.st. Warszawa <http://edukacja.warszawa.pl>.
- ✓ Dokumenty Europass <http://europass.org.pl>.
- ✓ Europejski Portal Mobilności Zawodowej EURES <https://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=pl> Informacje dotyczące edukacji, scenariusze zajęć.
- ✓ informacje o egzaminach konkursach <http://www.interklasa.pl>.
- ✓ Informacje na temat przeliczania ocen na punkty <http://www.kuratorium.waw.pl>.
- ✓ Informacje o lokalnym i krajowym rynku pracy <http://www.psz.praca.gov.pl>.
- ✓ Informacje o szkołach, kształceniu zawodowym i ogólnym.
- ✓ <http://www.ore.edu.pl>.
- ✓ Informacje o uczelniach, kierunki studiów <http://www.uczelnie.info.pl> Informacje o zawodach, filmy zawodoznawcze.
- ✓ <http://www.ohpdlaszkoly.pl> Informacje o zawodach, rankingi szkół.

- ✓ <http://www.perspektywy.pl> Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, filmy zawodoznawcze.
- ✓ Informacje o szkoleniach, nowości w doradztwie zawodowym, publikacje [http://nowości w doradztwie zawodowym, publikacjehttp://www.koweziu.edu.pl](http://nowości.w.doradztwie.zawodowym,publicacjehttp://www.koweziu.edu.pl).